

CYMDEITHAS ALAWON GWERIN CYMRU

Elusen gofrestredig rhif 259772

ADRODDIAD BLYNYDDOL 2023–2024

SWYDDOGION

Llywydd: D. Roy Saer

Is-Lywyddion

Phyllis Kinney

Myron Lloyd

Cadeirydd

Yr Athro E. Wyn James

Is-Gadeirydd

Dr Elen Wyn Keen

Aelodau'r Pwyllgor Gwaith

Cai Fôn Davies (2022)

Gwenan Gibbard (2021)

Branwen Medi Jones (2023)

Einir Wyn Jones (2021)

Dr Emma Lile (2021)

Trefor Pugh (2021)

Ben Ridler (2021)

Morfudd Sinclair (2021)

Ysgrifennydd Cyffredinol:

Dr Rhiannon Ifans

Rhandir, Penrhyn-coch, Aberystwyth, Ceredigion SY23 3EQ

Ffôn: 01970 828719

canugwerin.com

Trysorydd ac Ysgrifennydd Aelodaeth:

Dr Rhidian Griffiths

Coed y Berllan, Ffordd Bryn-y-môr, Aberystwyth, Ceredigion SY23 2HX

Ffôn: 01970 610160

e-bost: rhcgriffiths@btinternet.com

Golygydd y cylchgrawn *Canu Gwerin*

Dr Rhiannon Ifans

CYMDEITHAS ALAWON GWERIN CYMRU

Amcanion

Amcanion y Gymdeithas fydd addysgu'r cyhoedd ym maes cerddoriaeth draddodiadol Gymreig trwy gasglu, cadw a pherfformio'r cyfryw gerddoriaeth, trwy gyhoeddi enghreifftiau addas o'r cyfryw gerddoriaeth a thrwy hyrwyddo ymchwil i'w hanes yn llenyddol a cherddorol.

Cyfansoddiad

Mae'r Gymdeithas yn gweithredu yn unol â'r cyfansoddiad a fabwysiadwyd yn 1910 ac a ddiwygiwyd 4 Awst 1971 a 12 Medi 1981.

Adroddiad ar weithgarwch y flwyddyn

Y Cylchgrawn blynyddol, *Canu Gwerin*

Diolch i'r Golygydd, Dr Rhiannon Ifans, am drefnu rhifyn llawn a diddorol unwaith eto, rhif 46 mewn cyfres a gyhoeddwyd yn ddi-dor ers 1978. Mae'n cynnwys cyfraniadau gan Wyn Thomas, Twm Morys, Christine James, Marged Esli a'r Golygydd, yn ogystal ag adolygiadau

Eisteddfod Genedlaethol Llŷn ac Eifionydd 2023

Traddodwyd Darlith Goffa Amy Parry-Williams 2023 gan Gwenan Gibbard, ar y testun 'Caneuon Gwerin Llŷn ac Eifionydd'.

Cynhaliwyd Talwrn y Partïon Gwerin yn y Tŷ Gwerin ar faes yr Eisteddfod ym Moduan. Cadeiriwyd gan Rhiannon Ifans a'r beirniad oedd Owain Siôn; y partïon gwerin a fu'n cystadlu oedd Parti Llŷn ac Eifionydd (yn cynrychioli Eisteddfod 2023) a Pharti Gweddill Cymru (yn cynrychioli Eisteddfod 2024). Cynhaliwyd sesiwn 'Baledi Hen a Newydd' yn y Tŷ Gwerin ar faes yr Eisteddfod. Yn cymryd rhan roedd Menna Thomas, Morfudd Sinclair, Glandon Lewis ac Edryd Williams.

Adargraffu

Adargraffwyd *Canu'r Cymry 1 a 2* a *Caneuon Gwerin i Blant* yn ystod y flwyddyn. Mae'n galonogol iawn fod galw o hyd am y cyfrolau hyn.

Y Gynhadledd Flynyddol

Cynhaliwyd y Gynhadledd Flynyddol yn y Drwm, Llyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Merched y Wawr, Aberystwyth, ar 23 a 24 Medi 2023, gan ddychwelyd i'r hen batrwm o gael sesiynau dros ddau ddiwrnod. Brynhawn Sadwrn cafwyd cyflwyniadau gan Elinor Bennett, yn trafod

bywyd a gwaith y casglwr Nicholas Bennett, ac Elain Rhys yn trafod trefniannau lleisiol Grace Williams o alawon gwerin Cymreig. Mwynhawyd noson lawen ddifyr yng nghwmni Parti Camddwr yng Nghanolfan Merched y Wawr ar y nos Sadwrn. Fore Sul cafwyd cyflwyniadau gan Rhidian Griffiths ar ddisgrifiadau twristiaid o ganu gwerin a chan E. Wyn James ar ganu gwerin Cwm Taf.

Cynhaliwyd y Cyfarfod Blynnyddol ar ddiwedd y gynhadledd yn ôl ein harfer.

Pwyllgor Gwaith

Cyfarfu'r Pwyllgor Gwaith yn ystod y Gynhadledd ar 23 Medi 2023. Yn ystod y flwyddyn, yn ôl ein harfer, atebwyd nifer o ymholiadau am faterion yn ymwneud â byd canu gwerin.

Etholir swyddogion y Gymdeithas ac aelodau'r Pwyllgor trwy benderfyniad y Cyfarfod Blynnyddol ac yn unol â'r rheolau a eglurir yn y cyfansoddiad. Etholwyd Branwen Medi Jones yn aelod newydd o'r Pwyllgor Gwaith.

Cymynrodd

Yn ystod y flwyddyn derbyniwyd cymynrodd hael trwy ewyllys y ddiweddar Hilda Hunter, Amwythig. Roedd Miss Hunter yn ddarlithydd mewn cerddoriaeth ac yn ymddiddori'n fawr yn ein traddodiad gwerin. Bu'n aelod o'r Gymdeithas am nifer o flynyddoedd hyd ei marwolaeth ar 17 Mai 2022. Cyhoeddodd ei hunangofiant, *Dyfal Donc*, yn 2006. Gofynnir inni fuddsoddi'r cymynrodd, sy'n werth dros £25,000, a defnyddio'r incwm i gyllido ysgoloriaeth i'w dyfarnu yn ôl disgrisiwn Swyddogion y Gymdeithas i ymgeisydd teilwng sy'n astudio cerddoriaeth werin.

Digido

Gyda chymorth Llyfrgell Genedlaethol Cymru cwblhawyd y gwaith o ddigido *Canu Gwerin* 1978–2015, gyda'r bwriad o osod y ffeiliau digidol ar wefan y Gymdeithas.

Polisi ar gynilion

Mae'r arian sydd wrth gefn yng nghoffrau'r Gymdeithas yn cael ei ddefnyddio'n bennaf i gyllido cyhoeddiadau, yn unol â phenderfyniadau'r Pwyllgor Gwaith a'r Cyfarfod Blynnyddol. Amcenir at gadw o leiaf £25,000 yn y cronfeydd wrth gefn i gyllido prosiectau cyhoeddi a phrosiectau digido.

CYMDEITHAS ALAWON GWERIN CYMRU

Rhif elusen: 259772

Cyfrifon 2023-24

Derbyniadau		Taliadau	
2022-23	2023-24	2022-23	2023-24
1,257.00 Aelodaeth	1,253.00	227.65 Gweinyddol	277.25
100.00 Rhoddion	25.00	501.00 Cynhadledd	751.00
260.00 Cynhadledd	475.00	1,767.50 Argraffu	5,879.00
469.10 Gwerthiant llyfrau	532.01	72.40 Costau banc	71.60
502.68 Breindaliadau	599.10	350.00 Eisteddfod	180.00
200.12 Rhodd gymorth	201.35	Arall	8.62
1,232.73 Incwm buddsoddiad	1,269.64	Ysgoloriaeth cynhadledd	503.90
Cymynrodd	25,000.00	2,000.00 <i>Cyfraniad Stars and Ribbons</i>	
		2,050.00 <i>Y wefan newydd</i>	
4,021.63 Cyfanswm derbyniadau	29,355.10	6,968.55 Cyfanswm taliadau	7,671.37
		- 2,946.92 Gweddill / (diffyg)	21,683.73

Datganiad ariannol

30.4.23		30.4.24
15,360.28	Banc	12,044.01
594.52	Stoc yn y Ganolfan Lyfrau	492.99
22,354.47	Buddsoddiad Charifund	47,974.85
38,309.27		60,511.85

CYMDEITHAS ALAWON GWERIN CYMRU

Elusen gofrestredig rhif 259772

Adroddiad yr Archwiliwr Annibynnol ar Gyfrifon yr Elusen am y flwyddyn

1 Mai 2023 hyd 30 Ebrill 2024

Barn

Yr wyf wedi archwilio datganiadau ariannol Cymdeithas Alawon Gwerin Cymru am y flwyddyn yn diweddu 30 Ebrill 2024.

Yn fy marn i mae'r datganiadau ariannol yn cyflwyno darlun teg o sefyllfa'r elusen ar 30 Ebrill 2024 ac o'i hadnoddau a'i defnydd o'i hadnoddau, gan gynnwys ei hincwm a'i gwariant, am y flwyddyn honno, a bod y datganiadau hynny wedi eu paratoi yn unol ag arferion safonol cyfrifyddol y Deyrnas Gyfunol ac yn unol â gofynion Deddf Elusennau 2011.

Casgliadau

Yn seiliedig ar y gwaith a wneuthum, yr wyf wedi dod i'r casgliad fod defnydd yr ymddiriedolwyr o sail gyfrifyddol busnes gweithredol wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol. Yn seiliedig ar y gwaith a wneuthum, nid wyf wedi adnabod unrhyw ansicrwydd perthynol i amgylchiadau sy'n bwrw amheuaeth ar allu'r elusen i barhau fel busnes gweithredol am gyfnod o ddeuddeng mis o leiaf o'r dyddiad yr awdurdodwyd y datganiadau ariannol.

Iwan ap Dafydd, BA, MLib

27 Medi 2024